

КРАКІВСЬКІ ВІСТІ

Щоденник, виходить кожного дня, крім неділя і свят

АДМІНІСТРАЦІЯ: Краків, Райхштрассе 34. Тел. 230-39	„Krakauer Nachrichten“ — Tageszeitung. Administration; Reichsstrasse 34. Schriftleitung; Orzeszkowagasse 7.	ПЕРЕДПЛАТА в краю і закордоном: місячно . . . . . 6 зол. Курс 1 нім. марк — 2 зол. 5 чеських корон — 1 зол.
---	---	---

Віктор Емануїл прийняв Матсуоку

РИМ, 2. IV. — Мін. Матсуока ранком по 10 годині виїхав із Вілли Мадама до королівської палати на Квіриналі, де вписався до авдієнційної книги. По дорозі на вулицях і площі перед Квіриналом маси народу вітали японського гостя із захопленням. Мін. Матсуока спершу зложив вінці біля королівських гробів в Пантеоні, на могилі Невідомого Вояка та під пам'ятником фа-

шистівських геров. Опісля був прийнятий, у привності японського амбасадора Горікірі, королем і цісарем на авдієнції. Потім відбулося на цісарському дворі снідання в честь японського гостя, в якому приймали участь члени уряду, японський амбасадор Горікірі, члени японської амбасди та інші достойніки.

Сильні атаки німецьких літаків

55 АНГЛІЙСЬКИХ ЛІТАКІВ ЗІСТРІЛЕНО В 14 ДНЯХ.

БЕРЛІН, 2. IV. — Головне Командування Німецьких Збройних Сил подає:

Німецьке летунство підчас збройних розвідних летів затопило в морському районі біля Англії один торг. корабель, містив 1.000 тон, що плив у транспорті під охороною, та важко ушкодило інший торг. великий корабель. Боеві літаки у спадних letech сильно знищили в південній Англії 4 гангари та спричинили їх пожежі.

Інші летунські атаки зверталися проти портових об'єктів у Фелмавті. Підчас боїв над Каналом Ля Манш німці зістрілили два британські літаки.

Дажекострільна артилерія сухопутної армії обстрілювала пополудні важні военні об'єкти в Дуврі. Стежники завважили успішність тих дій.

Вночі німецькі летунські ескадри успіш-

но заатакували портові об'єкти в Гол і Грейт-Ямаві. Пожежі великих розмірів спричинили величезне знищення. У пристані Грейт-Ямаві один корабель станув у полумі.

У північній Африці ескадри німецьких воєнних спадних літаків заатакували з добрим вислідом бомбами важкого калібру поліві укріплення та зосереджені британські панцирні сили.

Минулої ночі ворог скинув слабкі розривні й запальні бомби на терені західної й північно-західної Німеччини. В одному місті середньої величини в північно-західній Німеччині повстали значніші шкоди в будинках. Впродовж небагатьох тижнів ворог удруге бомбардував лікарню у Бетелі, біля Білефельд. Ворожа бомба знищила там один шпитальний будинок.

Завзятий опір італійців

РИМ, 2. IV. — Головне Командування Італійської Армії подає:

На грецькому фронті на відтинку 11-ої армії у засновку здавлено ворожі випадки місцевого значіння.

Ескадри нашого летунства бомбардували амуніційні вальки, а при тому обкинули розривними бомбами ворожі війська.

В Північній Африці одна з наших ескадр бомбовиків у супроводі німецьких ловецьких літаків збомбардувала летунські ворожі бази й військові об'єкти, нищучи одночасно на землі п'ять літаків і викликаючи великі пожежі. Німецькі ловецькі літаки у повітряних боях зістрілили один літак типу Герікен.

Бритійські літаки виконали налет на Мізурата. Поранено декілька осіб і зроблено незначні матеріальні шкоди.

У Східній Африці на північній відтинку між Керен і Асмарою даліше тривають завзяті бої. Не дивлячись на те, що противник кинув значну кількість війська й змоторизовані відділи, — наші відділи по героїськи опираються.

Одна з наших ескадр бомбовиків заатакувала летунський майдан у Джиджіба. В повітряному бою з ворожими ловецькими літаками зістрілено один літак типу Глостер. Інші наші літаки з успіхом збомбардували британські вантажні самоходи.

Положення в Югославії

СОФІЯ, 2. IV. — Болгарський великий щоденник „Софія“ стверджує на першому місці, що Югославія дозволяє на те, щоб її провокувала проти Німеччини Англія та Злучені Держави. З найбільшим зацікавленням стежать тут за становищем хорватів. Їх визвольні змагання та боротьба зі сербським шовінізмом завсідни находили у найширших болгарських кругах якнайбільше

зрозуміння. Добре поінформовані болгарські круги дуже сумніваються в сербській з'яві, наче серби перевели повну мобілізацію. Як зачувати, мобілізаційним наказам підчинилося ледви 40 відсотків хорватів, около 70 відс. словінців і найвище 85 відс. сербів. Кажуть, що явилися всі македонці аж до останньої людини, щоби за всяку ціну дістати в руки зброю.

Французи збомбардували Гібральтар

МАДРИД, 2. IV. — Еспанський щоденник „Менчета“ довідується з Ля Лінеа, заатакували Гібральтар у відплату за англійський напад на французькі кораблі біля бомбовиків, що заатакували англійську побережжя Альжиру.

Що посієш і як посієш...

I.

Люди з весною вяжуть надії на нове життя, нові радощі, новий добробут. Ще наші діди-прадіди склали приповідку: „Що посієш, те й збереш“. Від того, як господар використає добродійства весни, буде залежати рік його існування, навіть більше — дещо в наступних роках. Через те до весняних робіт треба приготувитися поважно, уложити собі добрий плян, порозумітися не тільки з жінкою, чи сином, але й пристосуватися до нових життєвих умовин. Бо сьогоднішнє життя вимагає дещо більше, ніж учорашнє. Тож хто оцю весну розпочне так, як минулу, а не ліпше, не розумніше, не плановіше, той уже відстане від життя. Так завжди буває, бо життя все йде вперед.

Тому-то стара приповідка сьогодні мусить виглядати інакше: не тільки „що посієш“, але й „як посієш, скільки посієш, де посієш“.

Слова: „Дай мені землі більше, то я зумію господарювати“ — це слова дитячі, слова людей, які самі себе ошуковують. Бо, поперше, скільки не повторюй ці слова, а землі тобі ніхто не дасть, а по-друге, кому не вистачає розуму для двох, чи трьох моргів, то не вистачить і для десяти, чи п'ятнадцяти, а по-третє, пощо марнувати час на розмови, які все одно нічого не дадуть!

Дає користі в житті лише наука й уперта, розумна праця. Хто хоче, щоб йому жилося ліпше, той має тільки один шлях до цього ліпшого життя: вчитися й розумніше та впертіше працювати. Інших чесних шляхів у житті ніколи не було, нема й не буде.

Хто піршептує нашим землеробам якісь шляхи, той ворог народу. Кожний з наших селян, зрештою, знає, як дуже потерпіли ті, що слухали ворожих підшептів.

II.

Розпочинаючи нову весну господарського року, українські селяни мусять визбутися одного забобону, а саме: що земля — це така їхня власність, з якою вони можуть робити, що хочуть. Деякі думають, що через те, що земля їхня „надільна“ (на Холщині), одержана у спадщині від батьків, або на яку мають нотаріальні акти купна, то можуть її обробляти й не обробляти, вести господарську, чи закинути її, добути з землі плодів стільки, скільки потрібно особисто їм, а інші, напр., мешканці міст можуть собі з голоду вмирати і т. д.

Це не тільки помилка — це старий дурний забобон.

Річне господарство — це фабрика хліба, городовини, мяса молочних продуктів овочів і т. д., фабрика — не для самого господаря, а для всього населення, і мусить вона давати стільки різних продуктів, скільки може дати при розумному веденні її.

Продукти ці потрібні військовим, урядовцям, ремісникам, торговцям і іншим працюючим та непрацюючим людям (хворим у шпиталях, дітям). Держава не може допустити, щоб усі ці люди не мали, або мали замало хліба й усього потрібного для відживлення. Через те держава має нагляд над

рільною господаркою: чи вона дає плодів стільки, скільки повинна дати, чи менше. Цебто, чи власник господарства веде його розумно й дбайливо, чи ні.

Якщо господар веде господарство по-дурному, або ледащо й цим вигодожує населення, або коли він ховає продукти й не продає їх, або — нарешті — здирає завиські ціни, тоді держава вмишується в справи його господарства й наказує, що й як мусить бути. Інколи, на нещастя, власник не вчиться вести господарку добре, щоб мати з неї стільки, скільки треба, то держава може відібрати йому цю фабрику хліба й інших продуктів та віддати її господареві розумнішому й працьовитішому.

Ми остерігаємо наших українських братів-рільників, щоб вони не забували про можливість такого лиха для них, якщо вони не почнуть учитися вести сільську господарку ліпше, дохідніше.

І хай наші хлібороби не думають, що діється їм якась кривда й що від них вимагають більше, ніж від інших. Якби пекарі в місті не напекли хліба, або якби спеченого не пустили в продаж чи, нарешті, напекли б кепського хліба, то їх зараз покарали б, або й відібрали б їм право вести пекарні. Таксамо держава змушує тих, що хочуть вести торгівлю чи ремесло, спершу навчитися того фаху; без відповідної науки не буде вже ні коваля, ні столяра, ні ішого ремісника чи купця.

Без науки нема ніодного урядовця.

Близький той час, коли й кожний рільник буде змушений доказати, що він учився вести рільну господарку й уміє її вести.

Господарство мусить дати стільки, скільки вимагає здоровий розум, наука й держава. Або — мусить перейти в розумніші й працьовитіші руки.

III.

Темні люди, а ще частіші — наші вороги часто шепчуть селянам:

— Більше з нашого господарства не витягнеш!

Ті, що не хочуть учитися й розумно працювати, радо хапаються за ці дурні думки та ще й іншим повторюють їх. Неправда. З тих господарств, які ми маємо, ми далеко не витягаємо того, що вони можуть дати.

Поспитайте старих людей, як то велася у Холмщині господарка по скасуванні панщини в 1864 р. (77 років тому), скільки тоді землі мали селяни й що вони мали з неї та як жили. Наділи землі по скасуванні панщини, як на сьогоднішню мірку, були великі. Селяни дістали з б. панських земель по 18, 20, 24, 30 і більше моргів землі. А як вони жили? Багато разів гірше, ніж сьогодні, бо не вміли господарювати. Хати були гірші. Носили одяг полотняний. Меблів, як шафа, крісла, не було, на ногах — лапті, а як хто й мав чоботи, то такі, що сьогодні в них соромився б і людям показатися. І їли гірше.

Люди розмножувалися. Земля дробилася між дітьми, внуками, правнуками. Замість 20—30 моргів, селянин мав 8, 6, 4 й врешті, 3, 2 морги. А хати щораз були гарніші, люди ліпше одягалися, ситніше їли, мали гріш і на годинник, і на книжку, і на іншу прикрасу свого життя.

Чому?

Бо селяни вчилися ліпше господарити й щороку з меншого клаптика землі добували все більше й більше доходу.

І сьогодні, коли б наші українські хлібороби-рільники взялися за науку, за книжки й пішли б за порадами агрономів — то так само мали б із своїх невеликих шматків землі значно більше доходу.

Всі українські інтелігенти в терені повинні це втовкмачувати нашим селянам — в їх власному найістотнішому інтересі.

В. Островський.

Тихий океан стає неспокойним

Коли Англія прокопала Суєзький Канал (1896 р.), Росія провела транс-сибірську залізницю, а Америка прокопала Панамський Канал (1914 р.), то в тихоокеанський басейн, наче крізь відчинені Марсові брами, хлинули вітри експанзії різних держав і народів. Тихий океан став уже неспокойний і бушує розколюваними противенствами. Історичні етапи розколювання Тихого океану представляються так: в XVI ст. Тихий океан був розділений між Португалією і Іспанією; в XVII ст. між Голляндією, Англією та Францією; в XVIII ст. між Англією, Францією, Голляндією і Росією, а тепер включились ще дві світові потуги — Америка і Японія.

Першими появилися в Тихому океані португальці та еспанці. В 1510 р. португальці закріпилися в Індіях, заняли Яву, Малакку й навязали торгівлю з Японією. Еспанці вдерлися в тихоокеанський басейн з Південної Америки й у 1569 р. зайняли Філіппіни.

В XVII ст. голляндці витискають еспанців і португальців та забирають їх посілості в свої руки. Вони повели торгівлю в Китаєм і Японією та створили собі базу в Батавії на Яві. В XVIII ст. появляются в тихоокеанському басейні англійці і французи. Англійці витискають французів з Індій і закріплюються там на добре, після чого рушили на Австралію та тихоокеанські острови.

В XVIII ст. на Тихому океані появляється ще Росія, забравши від Китаю 1858 р. землі на північ від ріки Амуру, а 1860 р. землі на схід від ріки Уссурі (Зелений Клив). В цьому віці Росія окупувала Курильські острови й вдерлася на американський континент, занявши Аляску. Таким чином Росія стала господарем в північній частині тихоокеанського басейну.

В 40-вих роках XIX ст. Англія при допомозі т. зв. опійної війни приневолити Китай відступити її Гонконг, відчинити 5 пристаней для англійської торгівлі, а маючи вже за собою Сінгапур (1824 р.), Австралію, де знайдено золото, Нову Зеландію, Нову Гвінею, Малайські острови та частину острова Борнео, Англія стала грати важну роль в цілому тихоокеанському басейні.

В половині XIX ст. Франція заволоділа Кокінхіною, Індокитаєм, підпорядкувала під свій протекторат Конбоджу, а в 1873 р. зняла Тонкін, Нову Каледонію і т. д. Спільними договорами з Англією у Тяньзіні та Пекіні добилася Франція від Китаю заповнення й укріплення своїх позицій в цілому Китаю. У 1867 р. Америка відкупила від Росії Аляску, а після 1870 р. появилися у Тихому океані Німеччина й Італія. Суперечності в тихоокеанському басейні постійно зростали, хоч проведено розмежування впливів. Цей розподіл тихоокеанського басейну з кінцем XIX ст. представлявся так: до Англії належали від 1774 р. острови Фіджі, від 80-их років XIX ст. належала південно-східна частина Нової Гвінеї, Соломоновські острови, від 90-их років XIX ст. Джильбертові острови, Елліс, Тонга. Німеччина в 1884—85 рр. заняла північно-східну частину Нов. Гвінеї, острови Бісмарка, Маршалльські острови, а 1899 р. забрала від Еспанії острови Каролінські, Маріанські і Палау; Франція забрала острови в південній частині Тихого океану. В 1898 р. Америка забрала Гаваї, а після еспан.-американської війни забрала Філіппіни та острів Гуам. Особливо вперта боротьба велася між Англією, Америкою і Німеччиною за опанування островів Самоа.

Не менш завзята боротьба велася за опанування західного побережжя Тихого океану. В 1883—85 рр. Франція заняла Аннам, Тонкін, лівий беріг ріки Менконга, а після японсько-китайської війни багато держав добилось прав на концесії на території Китаю, побудову залізниць, добування руд і т. д. З цього часу почалася в Китаю

особливо гостра ривалізація капіталів та впливів між Англією, Росією, Америкою і Францією, не зважаючи на те, що сфери впливів були розмежовані так: Росія дістала Манджурію і Монголію, Англія провінції басейна ріки Янцзе, Франція — південно-західні провінції, Німеччина — Шандунську провінцію. Цим станом не могли бутидоволені Японія й Америка. Америка проголосила принцип „відкритих дверей” і добивалася участі в розподілі Китаю, а Японія, боячись, що цей поділ буде завершений без її участі, виступила збройно проти Китаю та заняла Ляодунський півострів і острів Формозу. (Під натиском держав Японія мусіла звільнити Ляодунський півострів). Росія стала поважно загрожувати англійським посіlostям в Азії (активність в Афганістані, конкуренція в Китаю та Японії своєю експанзією в Манджурії й у Кореї. На цій платформі прийшло легко до союзу між Японією і Англією 1902 р., а 1904—5 р. Японія при згоді Англії, розгромила Росію. В цій війні Японія здобула південну Манджурію (південно-манджурську залізницю) і південну частину острова Сахаліну. З цього моменту Японія стала значною потугою в західній частині японських позицій басейну.

Закріплення японських позицій в південній Манджурії і східній частині Монголії припинило проникання сюди англо-американських впливів і капіталів і рівночасно посилювалась боротьба за впливи в Китаю між Англією, Америкою, Німеччиною, Японією і Росією. Внаслідок цієї ревалізації Китай опинився в 1912 р. під міжнародною контролею. Подібна боротьба велася в південній Америці між Англією і Америкою, головним чином за впливи в Чиле і Мексиці. Але Тихий океан ставав усе більш неспокойний, передовсім через боротьбу в його західній частині, цебто боротьбу за побережжя східної Азії та за тихоокеанські острови. Покажчиком неспокойности Тихого океану, наче мірилом кипіння, був ріст потуги японської імперії.

(Кінець буде).

Р. Корда (Шангаї).

ЗНАННЯ — це скарб найцінніший, якого не забере вода, вогонь не спалить і не знищать роки, що кладуться на нашої життєвій дорозі!

Багатство, здоров'я, краса — це все минає, а розум світлий і душа гарна лишилась! Народи, що за освіту дбали — нині могутні й незломні!

Найлегше виховати молодь, а в теперішніх умовах й сама молодь :: повинна взятися за працю! ::

КНИЖКА Е. ХРАПЛИВОГО

Як працювати у Хліборобському Вишколі Молоді

(друге поправлене видання)

вказує, як вишколювати нашу селянську молодь, що своїм крихтальним характером, міцною волею й знанням має відродити наше село, піднести його культуру, зміцнити його добробут і стати міцною основою нашого народу!

Книжка на гарному папері, форм. 14x21 см., стор. 140.

Ціна 3.50 зол., з пересилкою 3.90 золотих.

Питаєте за нею в усіх кооперативах і книгарнях!

Висилаємо за готівку або за післяплатою.

Замовляти: „Українське Видавництво”,

Краків, Райхсштрассе 34.

Пам'яті д-ра Євгена Олесницького

З нагоди смерті ба. п. дружини д-ра Євгена Олесницького, присвячуємо декілька стрічок його пам'яті, щоб передусім молодому нашому покоління дати змогу познайомитись із тією виїмковою колись у нас постаттю громадянина-патріота. — Редакція.

Д-р Євген Олесницький був сином галицького Поділля. Прийшов на світ у селі Говилові, теребовельського повіту, в 1860 р., а середню школу скінчив у Тернополі. Вже в гімназії був членом таємної української середньо-шкільної організації, а в вищих класах її провідником у Тернополі. Ці гуртки, т. зв. громади, відігравали тоді величезну національно-освідомлюючу роль серед української середньо-шкільної молоді. Тоді українських гімназій, крім львівської академічної, ще не було.

Але не про життєпис іде нам у цих стрічках. Ми бажаємо кількома словами пригадати, ким був пок. д-р Євген Олесницький, що відійшов від нас напередодні закінчення світової війни й у досвітках державного відродження української нації, в 1917 р.

Пок. Євген Олесницький був адвокатом. Найдовше прожив він у такому професійному характері в Стрию. Належав до найкращих адвокатів і правників не тільки в Галичині, але й у цілій Австрії. Його канцелярія була велика. Зі Стрия йшла його слава не тільки як адвоката, але й в українському громадянстві як незвичайно енергійного та повного ініціативи громадянського діяча. Стрийщина за його часів дістала такі сильні та тверді національно-організаційні основи й дійшла до такої висоти національного освідомлення, що вже ніколи не перестала бути — і по перенесенні д-ром Е. Олесницьким своєї канцелярії зі Стрия — одною із передових українських національно-найактивніших округ до останніх днів перед і в часі теперішньої війни.

Покійний був виїмково талановитим правником і адвокатом, а попри те промовцем із Божої ласки. Хто зна, чи не був це найбільший український промовець узагалі. А це тим більше, що розпоряджав енциклопедичною освітою і великанським правничим знанням. У світі галицької палестри (цілої — не тільки української) належав до її корифеїв.

Одним з останніх його прилюдних ви-

ступів була промова на історичному величавому концерті-академії в дні 28. червня 1914 року в спортивній палаті у Львові: в дні Сокильського Здвигу та — вбивства архикн. Франца Фердинанда.

Величезну вагу прикладав Покійний до господарського піднесення українського народу. І саме на тому відтинку виявив найбільше ініціативи. Глибоко на серці лежала йому також освіта українського населення. І тому стрийську філію „Просвіти“ поставив він під організаційним оглядом тоді чи не на перше місце в Галичині. Був коротенький час навіть головою матернього Т-ва „Просвіта“. Та це в його організаційній та інвенційно-творчій праці на громадянському полі був радше епізод. Бо жив він фактично економічними категоріями, присвяченими українському народові.

Він був основником „Сільського Господаря“, потім його організатором у краєву централю. Далі заснував він у Стрию „Краєвий молочарський союз“, що згодом перетворився у „Маслосоюз“. Не було ні одної економічної чи фінансової установи, в якій Покійний не був би співосновником. Це однаково відноситься і до „Дністра“, і до „Зем-Банку“, і до пізнішого „Центробанку“ (спершу „Краєве Т-во Кредитове“).

Один із найкращих „Народніх Домів“ був у Стрию. Повстав він і виріс у багату установу з величавим власним будинком саме за часів творчої праці пок. Е. Олесницького. Там, у тому домі, зорганізував він далеко перед великою війною першу в нашій новій історії краєву сільсько-господарську українську виставу.

Політично вже за молодих літ належав до народовецької партії, а пізніше до національно-демократичної. Він був одним із її співосновників, а далі одним із передових її діячів та керманічів. Від 1907 р. аж до кінця життя був послом до галицького союму і австрійського парламенту. Його політична діяльність була велика. І на тому відтинку також переважав у ньому економіст та господарник. Найбільше праці вложив він саме в господарський відтинок політичного життя.

Покійний був одним із тих тодішніх діячів, що охоплювали своїм зором усе ціле

тодішнє українство і під таким кутом від свою працю. Він мав найживіші звязки із Великою Україною ще перед великою війною 1914—1918 рр. Коли там, наприклад, був загрожений у своїй матеріальній екзистенції єдиний український щоденник „Рада“, що появлявся в Києві, покійний Е. Олесницький, як голова „Сільського Господаря“ дав доручення всім організаціям „С. Госп.“ в краю (а їх були тисячі) заперенумерувати „Раду“. І її всі кружки „Сіль. Господаря“ заперенумерували, дарма, що мало хто її тоді читав на селі. Але таким потягненням зробив він великанську річ, а саме допоміг „Раді“; практично довів до близького живого звязку Галичини із Наддніпряниною.

Та це ще не повна силуетка цього виїмкового в нас громадянина-діяча. Покійний Е. Олесницький був великим приклонником літератури й мистецтва, зокрема співу й музики. Свого часу співпрацював він у „Зеркалі“ та „Русько-Українській Бібліотеці“. А для українського театру й зокрема музичної його частини має він непроминаючі заслуги. Напевно ніхто з молодших не знає того, що пок. Е. Олесницький був перекладачем оперових лібрет на українську мову. Він був першим українізатором оперового репертуару для українців. Перед великою війною 1914 р. український театр „Руської Бесіди“ ставив ці зукраїнізовані ним опери (напр. „Кавалерія рустікана“, „Барон циганів“, „Фавст“, „Галька“) з величезним успіхом. Покійний до тої міри любив музику, що, наприклад, на вистави Вагнерівських опер їздив з-часта до Байройту.

Словом, пок. Е. Олесницький був одним із найкращих діячів, яких видала колинебудь Галицька Земля. Це була людина великої особистої культури й надзвичайної творчої інвенції та ініціативи. Був це тугий і глибокий ум, що мав великий вплив не тільки на своє найближче оточення та своїх співробітників і товаришів, але й на цілий український національний загаль в останній декаді 19-го і першій та половині другої декади 20-го століття.

—о—

БОГДАН ЛЕПКИЙ

43)

Крутіж

XIV.

Жовтнева, глуха ніч стояла над помертвою землею. Ані одної зорі, ні одного світильника, — в природі й у душі.

Темно, темно кругом.

І чимраз темніше й чимраз безнадійніше. Куди не розбіжишся — стіна, до чого не вдашся — мур.

А ти веселого вдавай, жартуй, смійся, хоча тебе жаль за горло стискає.

Смійся, Босаковський, своїм гірким, притаєним сміхом над глупотою людською, над злобою марною й над собою самим. Смійся у самоті, щоб сміху того ніхто не почув і не побачив. Таку личину ти вбрав, носі її! Аж до смерти носи! Бо, коли б скинув і показав своє справжнє обличчя, ніхто не повірив би тобі. Збожеволів наш Босаковський, сказали б навіть твої найближчі... Найближчі — а де ж вони? Дури себе й других дури, іншого способу нема. Безжурного вдавай. Весь світ вдає, весь світ один великий театр. Ті перебираються за ангелів, тамті за мучеників, ще інші за лицарів. Є такі, що й у чортів люблять прикидатися, але в тих чортів дуреньких, що то їх навіть наш землячок на решето бере, а не справжніх чортяк. О, до них охотників нема! Бо кому нині хочеться виявляти себе таким, як він є?

Вдавай, Босаковський, вдавай!

Коні зідхали, Помело щось крізь сон балакає, вартові перекликалися зтиха, щоб полковниці не збудити.

Босаковський ковчир від драної бурки поставив і у своє минуле мандрував. Аж у діточі літа.

Бачив себе в шляхотським дворі, як найстаршого серед численної рідні. Душ одинадцять, з того сім дівчат. Треба ж для них якесь віно придбати, бо хто нині голу дівчину візьме, хоч би й таку гарну, як сама Венус білораменна?

І чотирьом хлопцям треба якогось лаха на хребет і шаблі якоїсь до боку й коня, бо шляхтичі вони, та ще й не будь які! По мамі з сенаторського коліна. Не було місця для Валька в батьківській хаті, хай собі йде! Він найстарший, хай собі раду дає!

І Валько пішов. На двір одного вельможі попав, бо був високого росту й силу мав, як молодий Самсон.

Та що ж? Гнучкої шиї Бог йому не дав. Валько душею кривити не вмів. Правду в очі рубав, а люди правди не люблять. Не злюбили і його, а він не любив їх. Нікого. Жінки насміхалися з Валька, а він сміявся із всіх і кусав, як оса. Навіть свого пана не пощади. За те й вилетів від нього. Добре, що живим і лиш покаліченим трохи. На тілі, бо душу виніс цілу, таку, як її створив Бог.

Пішов Валько із тим, що й прийшов, тільки дещо двірської оглади набрався й пізнав світ. Ой, пізнав він його! Та не з доброго боку.

Тоді то й личину на себе натягнув. Бо мусів. Бачив, що без того жити не мож. Згодом до другого пана попав. Але й тут не інакше. Фальш, кривда, облуда. Кривди стерпіти не міг. За покривдженнями в обороні ставав. Навіть бився. Кілька шрамів понині на тілі своїм носить (одинокое добро, якого дослужився).

(Далі буде.)

3 голосів преси

Вістки з Загребу

У зв'язку з хорватсько-сербськими розходженнями пише за „Асошейтед Пресс“ білгородський кореспондент „Ноес Вінер Тагблят-у“, що провідник хорватів д-р Мачек усе ще переговорює з провідниками всяких хорватських фракцій щодо дальшої політики супроти сербів. Що торкається англійської агентури в Югославії, то вона дуже невдоволена, що її протинімецькі підбехтування не мали в Хорватії такого успіху, як у Сербії.

Тому вони не спочили, аж поки за допомогою жидів і масонів не влаштували в Загребі демонстрації, що почалися у менших розмірах у мин. суботу ввечері. Вже пополудні того дня розкинули вони там летючки, в яких закликали широкі маси до боротьби проти Ні-

меччини, і для прикриття справжньої цілі — також проти Англії. Той ж суботи зачинено загребський університет. Все ж таки хорватська поліція подбала, щоб не допустити до таких інцидентів і бешкетів, як це було в Білгороді. Загребська поліція опанувала мабуть вповні положення, бо не допускає до протинімецьких виступів, які зовсім не відповідають хорватській традиції.

В Білгороді арештувало військо передучора ввечерю директора „Време“, д-ра Грегорича, який в останніх тижнях у своїх статтях пропагував і обосновував konieczність співпраці Югославії з Німеччиною. Крім нього арештували й кинули до в'язниці також інших, прихильних до Німеччини, югославянських журналістів.

Загальні Збори „Українбанку“

29. березня 1941 р. відбулися Загальні Збори Кооперативного Рільничого Банку „Українбанк“ в Ярославі. Збори відчинив голова Надзірної Ради п. Бараник Іван та привітав присутніх на Зборах представників УЦК, УДК, Маслосоюзу, Повітового Союзу кооператив та всіх членів, які численно прибули на Збори. Згадав коротко історію „Українбанку“ та підкреслював заслуги ініціаторів перетворення маленької кооперативи „Народний Дім“ в Ярославі на „Українбанк“.

Дальше ведення Зборів передав містоголові п. інж. А. Мілянчєві, який проводив зборами до кінця. Звіт з праці банку за 1940 р. здав начальний директор С. Кузик, представляючи на діаграмах поодинокі позиції біляну банку, якого сума дає 3,053.231,98 зол.

З початком травня минулого року почалася праця банку з капіталом 18.000 зол., яким тоді розпоряджав „Народний Дім“ в Ярославі та який з маленької кредитової кооперативи мав перетворитися в банк для кредитування Кооперативних Союзів, кооператив, купців і промисловців — всього українського господарського життя в Ген. Губернаторстві. Так, як скоро росло це господарське життя, таке саме темпо росту мусів прийняти і „Українбанк“.

Першими, які привітали й засобили „Українбанк“ в капітали, були Кооперативні Союзи. Хоч самі ще дуже слабкі в капітали, зложили на уділи до банку майже саможертвенно 60.000 зол., які стали підставою діяльності Банку. Відгукилося громадянство і купецтво, почали приступати в членів та входили з банком у зв'язки. Створено відділ Банку в Кракові, який перебрав на себе головні операції. Коли обороти оживилися і поширилися, показалася потреба відчинити для Холмщини і Підляшшя другий відділ у Любліні, який почав свою діяльність 20. вересня 1940 р.

Обороти в усіх відділах Банку дали 41,559.140,64 зол., з того мали обороти: Ярослав — 5,218.229,35

зол., Краків — 31,759.791,75 зол. і Люблін — 4,581.119,54 зол. При кінці ділового року мав „Українбанк“ до обороту — 279.016,29 зол. власних фондів і 2,154.373,87 зол. чужих фондів. 901 членів Банку впустили на уділи 268.887 зол. Найбільше уділів впустило 11 Кооперативних Союзів на суму — 206.700 зол. 9 кредитових кооператив впустило — 5.175 зол., 327 кооператив для загального заупу і збуту — 14.025 зол., три інституції — 650 зол., 8 установ — 22.600 зол. і 543 фізичних членів — 19.737 зол. Запасовий фонд зріс при кінці року до квоти — 9.149,26 зол. і створено спеціальну резерву страт — 511,53 зол.

Вкладки ощадності були зложені на 79 контах і дали 142.4,9820 зол. На рахунках біжучих зложено — 1,903.595,65 зол.

З кредитів користав Банк в Центральній Касі в Кракові до висоти 300.000 зол. і в Державнім Рільнім Банку в Любліні до суми 100.000 зол.

На позичках мав „Українбанк“ 211.891.25 зол., а на біжучих рахунках дав кредиту 1,115.719,79 зол. З кредитів на біжучих рахунках користали найбільше Союзи, бо вони головним чином створили і підбудували у власні капітали Банк. Однак не поминув в кредитуванні нікого й усе менше-більше в пропорції вложених уділів кредитував дану господарську діянку.

Для скорої і справної виплати вкладів на всіх рахунках Банк мав усе високе поготівля, яке з кінцем 1940 р. було: готівки в касах — 69.950,74 зол., готівка в банках — 263.018,17 зол. і на льокатах — 400.861 зол.

Банк займався також організацією кредитової кооперації, яка на тих землях була дуже слаба кількісно і фінансово. Приступає до зміцнення існуючих кооператив і намічено сітку нових кредитових станиць, які будуть заложені в 1941 р.

Своє звідомлення закінчив дир. Кузик твердженням, що за короткий час, бо лише 8 місяців, Банк виконав багато та ще більше має виконати.

В точці „Плян праці і бюджет на 1941 р.“ дир. Кузик подав плян праці на 1941 р. Праця, яка в минулому році спиралася головню на кооперації, мусить бути поширена на купецтво і промисл. Купецтво мусить бути охоплене сильніше опікою і кредитоване, але купецтво мусить рівнож вивинувати Банк більше у власні капітали. На нашій землі мусимо розвинути промисл і Банк буде підтримувати здорову ініціативу в тім напрямі, але і сам буде рівнож давати ініціативу. Зміцнену увагу присвятить Банк організації кредитової кооперації, яка в цім році мусить бути переведена так, щоб не було на наших землях місцевості без опіки кредитової кооперативи. В цім році буде інтенсивніше повсєдена пропаганда дрібної ощадності, головню по школах, як засіб виховання. Дальше референт представив до затвердження бюджет Банку на рік 1941 у висоті 218.500 зол., що його Збори одноголосно прийняли.

В дискусії над звітами і пляном праці всі промовці підкреслювали з задоволенням розвій Банку та виказували, що Банк тішиться довірям громадянства, яке проте мусить повести сильнішу акцію для ще більшого засоблення банку і льокувати там власні капітали й вкладки, щоб Банк міг

справді виконати ті великі завдання, які він собі намітив.

У дальших точках Зборів змінено статут Банку в цілості на новий, який буде краще відповідати теперішнім вимогам часу і напрямним Банку. Доповнено також Надзірну Радю Банку, вибираючи до неї адруге тих самих членів, а то: інж. А. Мілянчича, дир. П. Зелеза і п. Т. Бориса та заступника дир. І. Ярославича.

Збори, які перейшли серед великої уваги й зацікавлення присутніх представників і членів, виказали великі досягнення Банку та дали заповуку, що кермівні чинники зроблять усе, щоб осягнути намічену на Зборах ціль: зміцнити і поширити Банк. Громадянство, маючи повне довіря до Банку, мусить підтримати Банк власними капіталами й вкладками.

—О—

НІМЕЦЬКІ ВТІКАЧІ В ГРАЦУ.

ГРАЦ, 2. IV. — Минулого понеділка раннім ранком приїхав до Грацу спеціальний поїзд, що привіз 1.000 німецьких громадян. Того самого дня перед полуднем надійшли ще два спеціальні поїзди, що привезли 600 німецьких утікачів з Югославії. Також увечері спедівалися поїзду, що мав привезти ще 1000 німецьких втікачів.

—О—

В ЮГОСЛАВІЇ ЖИВЕ 400.000 МАДЯРІВ.

БУДАПЕШТ, 2. IV. — „Пештер Льюйд“ помістив велику статтю з картою про географічне, етнографічне й релігійне положення Югославії. Цей щоденник пригадує, що на теренах, які після світової війни прилучили до Югославії, що давніше творили південні райони Мадярщини, замешкує 400 тисяч мадярів.

—О—

ЛОНДОН У ВОГНІ.

ШТОКГОЛЬМ, 2. IV. — Лондонський пресовий клуб улаштував виставу світлин з великого німецького налету на Лондон 29. XII. минулого року. Члени організаційного відділу згаданого клубу заявили, що перешлють ті знимки на спомин клубам журналістів у Сідні, Уошингтоні, Капштаді й Отаві та національному клубові журналістів в Уошингтоні. Світлини незвичайно реалістично представляють виїмки з пожеж Лондону та знищень на терені Ситі, собору й Флітстріт.

—О—

ПРИПИНЕНА СПОЛУКА МІЖ ІСЛЯНДІЄЮ ТА АНГЛІЄЮ.

ШТОКГОЛЬМ, 2. IV. — Після приїзду до Нового Йорку капітан ісландського торговельного корабля „Кагафокс“, Іссласон, повідомив, що німецькі підводні човни мали відрізати довіз з Ісландії до Англії. Цю вістку дістав шведський щоденник „Свенска Дагблядет“ від свого ню-йорського кореспондента. Капітан Іссласон повідомив, що перед кількома днями німецькі підводні човни затопили кілька рибальських кораблів, що з вантажем риб їхали до Шкотії. Згідно з дальшими інформаціями капітана ісландського корабля, припинилася морська сполука між Ісландією й Англією.

НОВИНА!

На днях появиться з друку 4. нові зразки Великодніх багато-кольорових

СВЯТОЧНИХ ЛИСТІВОК

у мистецькому виконанні.

Ціна за 100 штук одного зразку 20 зол.

Для книгарень 30% рабату.

Поштою висилаємо найменше 100 штук і тільки за попереднім надісланням готівки, або за післяплатою.

„УКРАЇНСЬКЕ ВИДАВНИЦТВО“
Краків, Райхсштрассе 34.

„Зволь нам, Мати Божа,
Силу й долю дати,
Для рідного краю
Жити й працювати.

Дай, щоб ми сповняли
Заповіт Шевченка,
Щоб цвіла у щасті
Україна-Ненька!“

це виїмки із інсценізації „Молитва“.

Книжка

Поклін

Т. Шевченкові

містить 16 таких інсценізацій, крім цього реферати й деклямації на пошану роковин Шевченка.

Ціна 3.— зол., з пересилкою 3.60 зол.

Висилаємо тільки за готівку
::: або за післяплатою. :::

Замовляти: „Українське Видавництво“
Краків, Райхсштрассе 34.

Вістки зі світу

Матсуока дякує урядові Великої Німеччини

БЕРЛІН, 2. IV. — Покидаючи кордони Великої Німеччини міністр закордонних справ Японії, Йосукі Матсуока, переслав на руки німецького міністра закордонних справ фон Рібентропа таку телеграму:

„З кордону Великої Німеччини дозволю собі ще раз скласти подяку за побут у Берліні, що назавжди залишиться в моїй пам'яті, де з усіх сторін виявляли мені гарячу приязнь, і то не тільки щодо моєї особи, але також щодо моєї батьківщини. До глибини прожитий величавим і сердечним

прийняттям хотів би я Вам, пане міністре закордонних справ, висловити мою найсердечнішу подяку. Я переконаний, що наші розмови, ведені в довірчій і правдиво-приятельській атмосфері, спричиняться дуже поважно до дальшого скріплення взаємин і до введення в життя нового ладу на терені Європи й Східної Азії. Прошу Вас, пане міністре закордонних справ Великої Німеччини, ласкаво передати мої найглибші почування й подякувати Вождю й Канцлерові Великої Німеччини”.

Привітання мін. Матсуоки в Римі

РИМ, 2. IV. — У хвилині, коли спеціальний поїзд із надзвичайним відпоручником Тенно (японського цісаря) вїхав на залізничний двір Остієнзе в Римі, залунали національні гимни Японії та Італії. Мін. Матсуока вийшов із поїзду. В імені Мусоліні привітав його гр. Чяно. Оба державні мужі сердечно простягнули свої руки і провели декілька хвилин у жвавій розмові. Опісля гр. Чяно представив мін. Матсуоці державних, партійних та військових достойників і представників інших держав, що явилися зустрічати достойного гостя. Після того офіційного привітання японський амбасадор в Італії та члени японської амбасадати віддали представникові Тенно спеціальну почесність.

Здовж вулиць, що ними переїздив японський гість до Вілліа Мадама, де мешкатиме під час свого побуту в Римі, позаймали місця непроглядні маси народу, що радісно вітали мін. Матсуоку. Японський гість переїздив вулицями: алея Адольфа Гітлера, Віа деї Тріумфі та Віа деллі Імперо, Площа Венеція і Корсо Умберто, Форум Мусоліні, аж до узгір'я Маріо. Там є прегарно положена Вілліа Мадама.

Під час переїзду через Італію італійське населення сердечно вітало достойного гостя. Особливо радісно зустрічали мін. Матсуоку в Болонії й Флорентії.

—o—

Протиіталійські бешкети в Білгороді

РИМ, 2. IV. — Щоденник „Джорнале д'Італія” подає у зв'язку з демонстраціями проти держав осі на терені Югославії такі подробиці:

Сербі знищили й здемолювали осідок італійської фабрики самоходів Фіят. Але найбільше знищили демонстранти льокаль італійського бюро подорожі та домівку італійської книгарні. Демонстранти подерли на кусні й знищили цінні експонати, що були на виставі італійського бюро подорожі

— мистецькі предмети, книжки й брошури. Під час однієї демонстрації перед будинком італійської амбасадати, демонстранти обкинули будинок камінням. Опісля демонстранти зібралися перед будинком англійського посольства, що в поблизу. Один з британських військових аташе, одягнений по військовому, роздавав юрбі хоругівки з англійськими красками. Хоругівки видавали майже весь день.

—o—

Білгород пустіє

БІЛГОРОД, 2. IV. — Агенція Стефанія повідомляє зі столиці Югославії: У зв'язку з поважним положенням у краю, столиця Югославії починає помалу пустіти. Поїзди переповнені подорожніми. Переважають між ними італійці, німці, мадяри, болгары, хорвати та дальматинці, що вертаються у свої рідні сторони. Білгород живе далі під вражінням минулих днів і його вигляд сумний. Поважні інциденти, що перед тим мали місце в цілому краю, знову повторилися внаслідок нестачі єдності й особливо тому, що хорватський нарід займає ясне

становище до режиму в Білгороді, що його створило сербське військо й духовенство сербської православної церкви. Багато сербів, що з оглядів торговельних або зі симпатії до англійців тримає за ними, бундуючи, ходять зі значками, що мають англійські краски. 1.500 чорногорців, покликаних до війська, замкнули в концентраційному таборі в місцевості Смедеревка Паленк. Інші повтікали та скриваються серед гір Чорногори. У Білгороді вже не продають органу д-ра Мачека „Хорватські Дневнік”.

—o—

Німецько-болгарська авдиція для вояків

СОФІЯ, 2. IV. — В софійській радіо-висильні відбулася в неділю перша німецько-болгарська авдиція для вояків, в якій програму входили німецька та болгарська музика й пісні. Виступала німецька летунська орхестра, болгарський радієвий хор, болгарська королівська симфонічна орхестра, група співаків та орхестра царської прибічної гвардії. Царська симфонічна орхестра концертувала під орудою Артура Гартмана з Дрезни. Кульмінаційною точкою програми були спомини болгарського летуна підп. Радуля Нількова, як то тому 30 років болгарин перший раз покористувався літаком у війні. Саме нинішнього дня припадають роковини здобуття болгарами Адріанополя. Тоді перший раз літак скидував бомби й треба це з окремою радістю підчеркнути, що ця машина була німецький „Альбатрос”. Далі розказував підп. Нільков, як то він в 1912 р. повернувся з Німеччини до Болгарії з летунським дипломом,

підписаним фон дер Гольцом, і як дня 16. жовтня 1912 р., в 10-й год. рано, вистартував до свого першого лету над Адріано-поль.

Він закінчив спогадами про світову війну, про спільні бої та болгарських летунів. З того часу минуло 20 років і знову прийшла радісна зустріч. Болгарський поет Любомир Бобевський сказав: „Велика Німеччино, ти переможно ступаєш правильним шляхом. Завдяки Тобі ми, ставшись велитами, прямували одним кроком через чудовий Балкан”.

ВЕЛИКА АМНЕСТІЯ В ЕСПАНІІ

МАДРИД, 2. IV. — З нагоди других роковин пермоги національної Еспанії, проголосили амнестію і звільнення з в'язниць усіх політичних в'язнів, що їх засудили на кари до 12-ох років за спротив і опір національному рухові.

—o—

На Великдень

Чи може бути краще привітання, як на мистецьких, українських нових —

Великодніх картках

„УКРАЇНСЬКОГО ВИДАВНИЦТВА”?

Привітайте своїх Рідних, Знайомих, дорогих Вам осіб, що далеко від Вас, чи на працях в Німеччині, чи дома остались, а Ви від них далеко, привітайте їх з празником Воскресення Христового, вишліть їм побажання на „Великодніх картках”, що видало їх „Українське Видавництво”.

Питайте за цими картками у всіх українських книгарнях і кооперативах! Ціна 20 сотиків за штуку.

МАТСУОКА У МУСОЛІНІЯ

РИМ, 2. IV. — Після сніданку, що його видав король і цісар у Квіринальській палаці для міністра закордонних справ Японії, — міністр Матсуока з почотом відїхав до Вілліа Мадама. В год. 17-й мін. Матсуока в Палаті Чігі склав довшу візиту міністрові закордонних справ графові Чяно. Потім мін. Матсуока разом з гр. Чяном прибув до Венецької Палати, де його прийняв Мусоліні. В цій розмові взяв участь гр. Чяно. У вечірніх годинах міністр закордонних справ гр. Чяно видав бенкет в честь японського гостя в сальонах гостиниці „Ексцельсіор”.

—o—

ПЕРЕСЛІДУВАННЯ НІМЦІВ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ

ГРАЦ, 2. IV. — Згідно з вістками, що надходять з югославянського пограниччя, положення населення німецької національності постійно погіршується, хоч урядові круги в Білгороді складають заяви з метою заспокоєння. Підюджувани сербські елементи вже не обмежуються до переслідування і побоїв прохожих на вулицях.

—o—

НІМЕЦЬКІ І МАДЯРСЬКІ ВТІКАЧІ НА ГРАНИЦІ МАДЯРСЬКОЇ

БУДАПЕШТ, 2. IV. — З мадярської пограничної залізничної стації Диекеніч надїшли вістки, що як туди, та і до кількох інших мадярсько-югославянських місцевостей напливають маси втікачів німецької і мадярської національності, гнаних сербськими жандармами. Ті втікачі опинилися вже на Мадящині.

—o—

АТАКА НА ОДНО МІСТО НА ПІВНІЧНО-СХІДНЬОМУ ПОБЕРЕЖЖІ АНГЛІЇ

ШТОКГОЛЬМ, 2. IV. — Згідно з повідомленням англійської пресової агенції, англійське міністерство летунства і внутрішньої безпеки подало, що німецькі літаки перевели вночі на вівторок атаку на одно місто на північно-східному побережжі Англії. Хоч — каже комунікат — атака не тривала довго і не прийняла більших розмірів, вона була сильна. Повідомили про деяке число жертв у людях та про поважні матеріальні шкоди.

Також британська інформаційна служба признала, що одно місто на північно-східному побережжі Великої Британії стало осередком німецьких летунських атак. Більша кількість запальних і розривних бомб „спричинила деякі матеріальні шкоди”. Також поблизу східного побережжя скинули бомби, що спричинили деякі матеріальні шкоди та деяке число жертв у людях. Поодинокі атаки мали місце також у південній південно-західній Англії та в південному Уелсі.

—o—

Українська молодь у Любліні при праці

І. Курінь Молоді ім. князя Льва в Любліні гуртує сьогодні цілий актив української молоді в Любліні і має тепер 152 членів. Курінь поділений на чоту молоді (2 жіночі рої і 4 мужеські рої), чоту юнацтва (2 рої) і чоту новиків (4 рої). Поза Куренем лише одиниці неспівомі, або негромадянсько наставлені. Курінь Молоді в Любліні проявляє велику й інтензивну діяльність і завдяки тому сьогодні здобув собі загальні симпатії у громадянстві. Почавши від листопада м. р. праця в Курені виглядає ось так:

Чота молоді

Чота молоді має 2 жіночі рої (23 дівчат) і 4 мужеські рої (53 хлопців) і виказує тенденцію до шораз більшого зросту членства.

Національно-суспільне виховання

Чота молоді відбула святочні сходи з нагоди нащ. роковин: 1. Листопада, 21. XI, 8. річн. смерті с. п. Біласа і Данилишина, 22. Січня, 29. Січня, 17 роковини смерті с. п. Ольги Басараб, Шевченківської Річниці й ін. Програма сходів була завжди дбайливо підготована, виконання її залишало дуже додатне враження. Крім святочних сходів відбувалися щотижневі звичайні сходи, на яких відбувався впоряд, гутірки на різні теми і т. п. Далі відбувалися щомісячні курінні звіти з обов'язковою участю всіх членів чоти молоді й з відчитанням місячного курінного приказу. Відправи рованів і Курінного Проводу відбувалися з початку щотижня. По наладнанню й усправленню організації Куреня ті відправи відбуваються рідше.

В днях 10—20. грудня відбувся в Любліні І. курс передовиків сільської молоді, в якому взяли участь 9 хлопців і дівчат з району Дратова. люблінського повіту. Курінь Молоді привітав курсантів окремими сходами, на яких зясовано і підкреслено значіння курсу й зв'язок з цілою українською нацією цих найдалше на захід висунених наших братів і сестер.

Бібліотека: Курінь Молоді в Любліні має свою бібліотеку, що налічує 215 книжок і в переважній частині служить до читання новикам і юнакам.

Імпрези: Члени чоти молоді підготували й виконали ревізю програму на Святомиколаївський Вечір для українського громадянства в Любліні й усіх численно зібраних гостей.

Крім цього 4 члени чоти молоді створили під проводом Ісх. Е. Ткачука т. зв. «веселу п'ятку», яка із своєю веселою програмою (скетчі, жарти, пісні) їздила з виступами до кількох наших міст на Холмщині, а дохід зі своїх імпрез дала на фонд допомоги студентству.

Жіночий рій чоти молоді

В чоті молоді є 23 дівчат, які творять тепер два рої. Жіночий рій, подібно як інші рої, відбуває щотижні свої сходи, і на цих сходах перебідає історію України. Крім цього на сходах реферовано пресовий огляд, а також перебідає гутірки на доручені проводом актуальні теми, перекладжено руханку. Участь у підготові святочних сходів і імпрез була значна. Святочні сходи в честь с. п. Ольги Басараб були улаштовані в головній мірі силами жіночого рою. Від місяця грудня жіночий рій переходить вишкіл на санітарному курсі під проводом д-ра Осипа Ляффа.

В загальному слід ствердити, що провід жіночого рою (тепер 2 рої) веде не лише самовиховну і національно-суспільну працю між подругами, але звертає також належну увагу на вироблення фізичної справності й на участь подруг у праці загально-громадянській.

Пішовиховання

Чота молоді відбула в листопаді 2 прогульки і 1 біг навпростець, в грудні 3 прогульки поза місто, получені з тереновими вправами і грими, в січні 2 прогульки, в лютому 3 прогульки, в березні 9 прогульок. В місяцях січні й лютому відбувалися лещетарська заправка членів чоти молоді й підготовка до участі в обласних лещетарських змаганнях в Холмі (2. II), в яких узяла участь дружина з Любліна в числі 7 осіб та здобула 2. місце. Крім цього один змагун люблінського Куреня Молоді взяв участь у Краєвих Лещетарських Змаганнях в Комані.

В надходячому весняному сезоні чота молоді відбуває чимраз частіші прогульки в терен та має на меті перенести підготовні марші до маршевих змагань, як також біги навпростець.

Маючи за собою такі досягн., як 2. місце в маршевих змаганнях в Холмі і 1. місце в маршевих змаганнях в Грубешеві — Курінь Молоді в Любліні хоче й надалі задержати передове місце в краю в тій діяльності спорту, а рівночасно перевести масову підготову до проб за відзнаку фізичної справності.

Якщо Курінь Молоді одержить до користання спортову площу в Любліні, то буде перепроводжувати руханку, спортові гри й легкоатлетику.

Фаховий вишкіл

За ініціативою Реферату Молоді при УДК повстала шоферська школа в Любліні під проводом п. Юрія Чубатого. Школа має завдання вишколити як найбільше українських шоферів і керівників машин. Найшла вона великий відгук і зацікавлення між нашою молоддю в любл. області й налічує під телерішню пору 53 учнів з Любліна і з інших повітів. Записи до школи приймає УДК далі.

Чота юнацтва

Молодь у віці 10—16 літ виділена в особну чоту юнацтва, що входить в склад І. Куреня Молоді. Чота має 2 рої (юнаків 13, юначок 12). Частина членів цієї чоти є в українській гімназії в Холмі і ними опікується Курінь Молоді в той спосіб, що з фондів УДК видає щомісячну допомогу в квоті 250 зол. на їх удержання в інтернаті в Холмі.

Оба рої чоти юнацтва відбувають раз у тиждень сходи під проводом своїх впорядчиків (членів чоти молоді), на яких вивчають історію і географію України, впоряд і запізнаються по волі з законом юнака.

Чота новиків

У порозумінні з управою школи створено 1. грудня м. р. при українській нар. школі в Любліні чоту новиків, яка входить в склад І. Куреня Молоді ім. князя Льва. До цієї належать шкільні діти в віці до 10 літ. Чота новиків складається з 4 роїв шкільної дітвори під проводом впорядчиків і налічує разом 22 новичок і 29 новиків. Кожний рій відбуває 1—2 рази тижнево сходи. В програму сходів входить: «впоряд, історія і географія України, дещо з природи (життя звірят) спів, рухові гри і закон новика. Кожний рій має свою назву («лисики», «орляки», «льви», «жівирки»), також має одержати прапорець.

Виховання нашої дітвори в уладі новиків має дуже велике значіння, бо ж тут кладуться основи під національну свідомість і характерність кожного новика. Провід чоти може вже похвалитися деякими даними, які свідчать про позитивні наслідки існування улади новиків і впроваджені в цьому уладі праці, а саме, напр., новик з рою «орляки» (роевий) Петрусь Біланюк, 8-літній уч. II. класу вже два рази зложив на руки курінного по 13,50 зол. зі своїх ощадностей на допомогу українському студентству.

Можна би навести ще декілька прикладів, які свідчать, що малі новики виростають і виховуються на добрих смислах і доньок української нації.

Тому провід Куреня і чоти з тим більшим запалом і досвідом вступає в новий весняний період праці над українською дітворою в Любліні.

Чота новиків і чота юнацтва відсвяткували спільно свято Крут і Шевченківські Роковини і програму цих свят виконали виключно власними силами.

Звіти обох чот, получені з відчитанням чотого наказу, відбулися 2 рази (в січні і березні).

Співпраця з УОТ і КДУС

І. Курінь Молоді ім. князя Льва в Любліні співпрацює із старшим громадянством на різних відтинках громадянської праці (напр. на терені школи з учительством і батьківським кружком). Найкраще ця співпраця проявляється у відношенні до УОТ і КДУС. Члени Куреня Молоді помагають УОТ-ові в улаштуванні «святих книжок» (24. II. 1940 р.). Підчас Різдвяних Свят Курінь Молоді перебігав коляду на УОТ між українським громадянством і при цій нагоді відвідав родини українські, які вже давно не чули рідної пісні й колядок, і перебуваючи довгі літа серед моря чужин-

ців, зачали вже забувати про свою націю. Рідна пісня, несподівані відвідини й різдвяні побажання зробили на них велике і зворушливе враження.

Тепер в березні Курінь Молоді бере живу участь в підготові Шевченківської Академії. Крім цього члени Куреня Молоді переводять щомісячну збірку з рамени КДУС на Фонд Допомоги Українському Студентству.

В. К.

НОВИНА!

В світі йдуть події, надходять великі хвилини, що до непізнання змінять обличчя держав і народів! Часопис — преса приносить щоденно все цікаві, чи навіть несподівані речі!

Зі значінням преси рахується кожна людина, народи й держави! Преса — це керманіч прилюдної опінії!

Книжка П. САГАЙДАЧНОГО

Вага й сила преси

що на днях вийшла з друку,

поінформує Вас про значіння, завдання й роботу преси. — Не є це ніяка газетна реклама!

В книжці наведені важніші події, що зайшли продовж останнього року при співпраці преси. Багато місця присвячено опанованій жидівством пресі колишньої Польщі, Франції й Англії та її погубній ролі!

Прочитайте цю книжку, не пожалієте! Окладинка роботи арт. мал. Е. Козака, стор. 32.

Ціна 50 сот., з пересилкою 80 сот.

Питайте за нею в усіх книгарнях! Висилаємо тільки за готівку, або за післяплатою.

Замовляти: «Українське Видавництво» Краків, Райхсштрассе 34.

ВЕЛИКЕ НАПРУЖЕННЯ В СИРІІ.

БЕЙРУТ, 1. 4. — Минулого тижня почався в Сирії великий політичний штрайк. Переговори між штрайкарями й високим комісарем перервано. Дійшло до важких ударів між поліцією й штрайкарями. В Дамаску вбили понад 40 осіб. У всіх сирійських містах ввели стан облоги. Перервано всі телеграфічні й телефонічні połącнення. Вночі не вільно збиратися більшими групами, як і осіб. Військові стежі безупину ходять по вулицях. Між сирійськими домаганнями й французькою готовістю до уступок лежить непрохідна пропасть. Високий комісар погодився сповнити такі домагання сирійців: 1. створити сирійський уряд; 2. зрезинувати з права протесту в сирійському внутрішньому законодавстві; 3. іменувати державну раду, що разом із французькими державниками опрацює нову конституцію; 4. втягнути сирійців до харчевого уряду; 5. заствердити автономію земель аявітів і друзів. Ці пропозиції високого комісара відкинено — сирійці рішили дальше штрайкувати.

РУМУНІЯ ПРО СТАНОВИЩЕ ХОРВАТІВ.

БУКАРЕШТ, 2. IV. — Румунська преса присвячує дуже багато уваги подіям на терені Югославії. Румунські часописи сильно зазначають велику здержливість хорватів супроти білгородських подій. Букарештське радіо зазначає, що хорватські селяни не солідаризуються зі сербськими демонстраціями проти держав осі. Румунський щоденник «Курентуль» зазначає, що в противенстві до Білгороду і сербів, хорватське населення незвичайно здержливе.

Новинки

КАЛЕНДАР

КВІТЕНЬ.

3. Четвер — ар. Якова.
4. П'ятниця — смч. Василія.

— **ЗВОРОТ ПРАВОСЛАВНИМ ІХНІХ ЦЕРКОВ.** Ділимося вітальною вісткою, що з доручення німецької влади звернули українським парохіям православні церкви, забрані поляками, у місцевостях: Замісте, Ярча, Тарнаватка й Соноцький Майдан.

— **ДО УКРАЇНСЬКИХ ПЕРЕСЕЛЕНЦІВ ІЗ БУКОВИНИ Й БЕСАРАБІЇ** Подається до відома, що представник УЦК обіхав табори з переселенцями в околиці Катовиць і Одербергу, — навізав із ними контакт та затвердив мужів довіря. З технічних причин обіздку перервав і шойно в найближчих днях, у міру можливості, переводитиме її даліше.

— **Український Центральний Комітет.** 3х
— **ВАРШАВСЬКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ КОМІТЕТ** улаштує 6. квітня ц. р. в залі „Рома“, Новогородська 48, АКАДЕМІЮ в честь Тараса Шевченка, що на ній виступить Український Національний Хор під дириг. Б. Божика. Вступ на академію за добровільними датками. Початок в год. 17-й. — Цього ж дня в год. 12.30 в Українському Соборі на Ілззі буде відправаена урочиста поминалка за душу Генія.

— **Влас приймаємо СВЯТОЦІ БЛАЖАТІЇ** до щоденного числа нашого щоденника. Оплата 30 сотиків за слово — найменше 3 зол. Гроші пересилають складанками Українського Видавництва, або поштовою переказом. Текст побажань писати на другій сторінці складанки або переказу. — Адміністрація.

— **КУРС ДЛЯ САДІВНИЧОК В ЯРОСЛАВІ.** Український Допомоговий Комітет в Ярославі улаштує в днях 24. квітня до 22. травня ц. р. курс для садівничок в Ярославі в своїх льокалах. Зголошення на курс приймає УДК при вуз. Собіського 11/4, в год. 8—13 і 15—18 до 12. квітня. Від кандидаток вимагають скінчення бодай кількох клас середньої школи. У виняткових випадках, коли кандидатка помітно духова розвинена і відзначається відповідною інтелігенцією, вистарчить і скінчення вселюдної школи. Оплата за курс 20 зол., для незаможних поважні знизити. Для всіх кандидаток запевнене приміщення в дівочім інституті (полекші в удержанні передбачені). Зі собою кандидатки мають привезти постіль. Ведення садка по скінченні курсу забезпечене й дуже добре платне. З уваги на велику недостачу садівничок всі, що тільки можуть, повинні присвятитися тій діяльній праці й уважати це за свій важкий національний обов'язок. Усіх свідомих українців взиваємо заохочувати молодь брати участь у цьому курсі й працювати на полі дошкілля. — Український Допомоговий Комітет в Ярославі.

— **КОНКУРС НА 15 ІНСТРУКТОРОК ДИТЯЧИХ САДКІВ.** Потребуємо негайно 15 інструкторок дитячих садків для ведення практичних лекцій на курсах провідниць дитячих садків при УДК і Делегатурах, а опісля для помочі при наладнюванні дитячих садків на місцях і провірки та інструювання праці провідниць у дитячих садках. Винагорода інструкторок після умови. Відповідно до фактичних успіхів праці може бути згодом винагорода індивідуально підвищена. Зголошуватися можуть українки, що мають захоронкарську семінарію або ішу педагогічну освіту з покінченням курсом провідниць (подати — коли й де) та приктику в дитячих садках (коли й де). Подання з залученням короткого життєпису та відписів особистих документів, заопіновані приналежними УДК, Делегатурами або УНО, вносити НАЙДАЛЬШЕ ДО 15. КВІТНЯ 1941 р. до Українського Центрального Комітету в Кракові, вул. Зелена 26. („Українішер Гавтаусшусс ін Кракау, Грінештрассе 26). Кандидатки з-поза Генерал-Губернаторства на випадок завагажування будуть негайно реклямовані. — Відділ Шкільних Справ при УЦК. 3х

— **НА ФОНД ДОПОМОГИ УКРАЇНСЬКОМУ СТУДЕНТСТВУ** зложили в канцелярії Комісії Д. У. С-ту при УЦК у Кракові (в золотих): інж. О. Бойдуник 20, Марчук Петро 10, інж. Каплицкий 10, Палдович Михайло 5, Шаман Степанія 15, інж. Адамчук 3, Хомутинь Василь 2, дир. Тарнавський Омелян 10, о. Антін Ковальський (збірка в церкві в Устриках Гор.) 22.56, ред. Козак Едвард 5, інж. А. Міхалюк 60., інж. Бойдуник 20. — Хто черговий?

З нагоди уродин нашої донечки Христі складаємо на Фонд Українських Сиріт у Кракові 100.— зол. 1287
Ярослава і Богдан Субтельні.

3і спорту

З ЯРОСЛАВСЬКОГО СПОРТОВОГО ЖИТТЯ.
КЛК — Д. С. Г. 2:2.
В Ярославі відбулися 30. III. з нагоди змагань за чашу Старости змагання К. Л. К. із „Дойче Спорт-Гемайшафт“. Змагання по дуже цікавій та на добрім рівні при скорому темні удержанні грі закінчилися нерівнобіжною 2:2, при чому до половини провадили німці 2:0; по половині вирішив КЛК зі стрілів Бартошка (карний) й Коженювського. — КЛК у значно ослабленому складі. Публики мало.

Малій фейлетон

Це дещо пахне філософією. Так, на око. Напевне дехто похитає головою й подумає, що, мабуть, не все в порядку, коли фейлетоніст береться за філософічні теми. Та ніякого тут дива нема. В часах загального замішання й фейлетоніст може дістати маленьке помішання.

Вчені люди-філософи придумали асоціацію. Навіть впевняють, що без неї неможливе було б льогічне думання. Але це філософи. Що вони знають про життя й життєву льогіку!

Зате кожний із нас знає, що це є суперництво. Це своєрідне змагання: хто краще, хто більше! Такий спорт. Наприклад, панна Славця вбере капелюшок з перцем, а панна Надя з двома й ще з маленькою стяжечкою з-заду.

Або пан Ікс потрапить випити душком пів літри чистої. Тоді пан Іпсилон завізьметься та й випе літру і стане мистцем.

Є ще й інші, оригінальніші способи суперництва. Наприклад, хтось дасть десятку на якусь шль. Тоді другий руйнується й дає двадцятку. Але, на щастя, таких диваків-суперників у нас небагато.

Асоціації

Багато більше таких, що, побіч вродженого нахилу до суперництва, мають ще більшу схильність до асоціювання понять. Це значить — до льогічного думання.

Візьме такий слово суперництво й асоціює з суперечкою. І замість суперничати, сперечається. А від суперечки дорогою асоціації вже тільки крок до сварки. А від сварки до погроз, від погроз до метушні, від метушні до безголовія, від безголовія до балагану, а від балагану до... Гов, стоп!

Тут уже вривається моя здібність до асоціювання... Та, правда: є ще хаос...

І при добрій волі можна знову йти далі шляхом асоціацій.

Адже світ повстав із хаосу, а дійшов до стану теперішньої організації, чи пак реорганізації і т. д.

Та я волю зрезигнувати з дальших асоціаційних можливостей. Залишаю це тим, із вродженими здібностями до асоціацій. Може вони мають ще й інші здібності?

Наприклад, перемінити хаос в організацію.

ЩИПАВКА.

Другі роковини перемоги національної Еспанії

МАДРИД, 2. IV. — У вівторок передполуднем відбулася з нагоди других роковин перемоги національної Еспанії велика військова дефіляда, що її відібрав Кавдільо Франко, члени уряду та генераліція. Величезні, просто непроглядні, маси народу зібралися на алеї, що має назву від імені вождя відродженої Еспанії та на сусідніх вулицях. Дефіляду починав відділ мотоциклістів. За ними йшли учні різних військових академій. Між відділами піхоти звертав загальну увагу невідомо зорганізований прибічний батальйон міністерства війни. В дефіляді взяли участь також відділи моряків і летунів, змоторизовані кольони й відділи повзів. Величезне захоплення викликала поява студентської міліції, що тепер уперше виступила стрункими рядами перед публікою. На трибуні дипломатів можна було бачити амбасадорів Німеччини та Італії, представників Японії, Мадярщини, Румунії, Словаччини та папського Нунція.

Всі мадридські щоденники присвятили свою увагу другим роковинам визволення Еспанії. Орган Фаланги „Аріба“ зазначає,

що другі роковини перемоги є нагодою до безоглядного обрахунку сумління. День 1. квітня 1941 р. зовсім не є на те, щоб безумно радіти, він повинен причинитися до того, щоб зміцнити волю з метою здійснити цілі національної революції. З огляду на великі жертви, що їх спричинила громадянська війна, це святий обов'язок боротися за ідеї Фаланги проти всіх і всього.

Щоденник „А.Б.Ц.“ зазначає, що найсуттєвіший вислід громадянської війни — це поворот Еспанії до її великих традицій. Еспанія знову переповнена вірою в свою місію і знову віднайшла саму себе.

„Іа“ стверджує, що 1-ий квітня — це день еспанської армії. Еспанія завдячує армії і генераліссіму-сеньйору Франкові те, що тепер святкує роковини перемоги. У таких важких часах, як сьогоднішні, — сучасні роковини дають народові змогу стати у дисциплінованих рядах за своїми обов'язками.

Крім того щоденники зазначають вагу амністії, що її проголосив ген. Франко для політичних в'язнів.

Хорвати перед великими рішеннями

БЕРЛІН, 2. IV. — В Загребі переговори д-ра Мачека з представниками націоналістичної хорватської опозиції проходять успішно. Хоч про вислід цих переговорів ще немає достовірних інформацій, вважають, що об'єднання селянської партії д-ра Мачека і чисельно значно сильнішої націоналістичної опозиції здійсниться. Це означало б об'єднання хорватського народу. Націоналістична опозиція під проводом д-ра Антона Павеліча, що перебуває на еміграції в Італії від часу вбивства короля Олександра в Марсею, — ділає в напрямі повного відокремлення від Сербії. У зв'язку з цим заслугоє на увагу факт зросту протисербських настроїв у Хорватії. Частина хорватів, замешкалив у Білгороді, виїхала до Загребу, бо там не почувала себе безпечно. Поїзди до Загреба так переповнені, що багато хорватів мусіло зрезигнувати з виїзду.

Дуже сильне враження викликала вступна стаття зближеного до д-ра Мачека щоденника „Грватскі Дневнік“. В ньому пишеться дослівно: „Домагаємося того, що нам забрали“. Автор статті порушує справу сербсько-хорватського договору, причому звертає увагу на те, що готовість хорватів зрозуміти як слабкість. „З нами, хорватами, співпраця нетрудна, але тільки під умовою, якщо признається нашу окремішність і шанується нас як народність“. Вкінці щоденник стверджує, що хорватський нарід стоїть в обличчі великих рішень. Він політично вироблений, дивиться в майбутнє, та не

дається відвести від своїх засадничих цілей. Різні обставини вказують на те, що година рішення вже недалека.

—О—

ПОЖЕЖА НІМЕЦЬКИХ СІЛ НАД РУМУНСЬКОЮ ГРАНИЦЕЮ.

БУКАРЕШТ, 2. IV. — З румунського пограниччя на лінії залізниці Тімісоара Вершец повідомляють, що в деяких місцях поза югославянською границею, особливо в німецьких селах Тіхидорф і Кудрич, можна бачити доми, що горять.

—О—

— ПАПА мав прийняти в середу, 2. п. м. міні. Матсуоку на окремій аудієнції.

— ГЕН.-ФЕЛЬДМАРШАЛ ЛІШТ видав прийнятися в честь царя Бориса III. В ньому взяли участь брат царя, кн. Кирило та члени царського почоту.

— ІДЕН В БІЛГОРОДІ. Англійський міністр закордонних справ Іден прибув до Білгороду.

— В ЯПОНІЇ відкривають 5 нових летунських шкіл.

— ЗАБОРОНУ покидати Білгород видав новий прем'єр Югославії ген. Сімович.

— ФРАНЦУЗЬКА рада міністрів створила генеральний секретаріат для жидівських справ.

— РУЗВЕЛТ перервав свою відпочинкову подорож і вернувся до Уошингтону.

— ГЕН. МЕРШЕЛ, шеф генер. штабу армії Злучених Держав признав, що побільшена американська армія відчуває брак різних частин озброєння та що край ще вповні не забезпечений.

— В ТОКІО відкрили дипломатичну школу.

3 українського життя

ПІДЛІПШІЯ.

До розбудження національної свідомості на Підліпшій причиняються у великій мірі вечірні курси, на яких молодь вчиться рідної мови й історії, як і всякі імпрези, які улаштовує ідейне вчительство.

Дня 23. III. н. р. в селі Кобилянках, пов. Біла Підляська, відбулася Шевченківська академія. В місцевій церкві о. прот. І. Яцюк відправив панахиду. Пополудні селя української школи заповнилась селянами довкілних сіл. На свято прибули й німецькі вояки зі своїм командантом.

Свято почалося „Заповітом“, опісля проф. Вол. Семчишин коротко засував німецьким гостям знайомство Тараса Шевченка для українського народу. По рефераті д-ра В. Дмитрюка з Тересполь виступив шкільний хор та під орудою місцевого вчителя п. Т. Пальчука відспівав низку українських пісень. Гарно пройшли декламації шкільної дітвори. Між іншими віддекламував уч. 4 кл. В. Дмитрюк Шевченка „Мені однаково“ і „Пророк“ у німецькій мові, а М. Левкович, у гарнім нар. одязі „Тарасову ніч“. Інсценізацією „Розритої могили“ та національним гимном закінчилося це гарне свято.

ЯРОСЛАВЩИНА.

РОЖНІТІВ.

На самому кінці ярославського повіту лежить мале село Рожнітів. У селі є 40 відс. українців. Парохом є о. П. Дзедзек. Рожнітів має українську народну школу (учить п. Марія Левицька), кооперативу, УОТ, кружок „Сіль. Господаря“ і солтиса Українця (Роман Гранда). Місцеві українці говорять по-польськи між собою, хоч деякі зовсім добре говорять по-українськи. Село не працює так, як повинно б працювати, з різних причин. Перед усім брак молоді, що виїхала до Німеччини на роботу. Багато молодих хлопців працює тепер у „Службі Батьківщини“. Молодь, що лишилась у селі, не стає до праці. Мішані подружжя також відомо впливають на працю.

При чит. „Просвіта“ зорганізовано Курінь Молоді, що не проявляє діяльності, подібно, як і У. О. Т., і кружок „Сіль. Господаря“. Зате гарно розвивається кооператива, що займає друге місце з-поміж усіх кооператив ярославського повіту. Село ще до війни відновляло при допомозі Преосв. Йосафата стареньку церкву св. Михайла. Тепер село прийняло на своє удержання священика. Літом 1940 р. відбувся вперше в селі дитячий садок; садівничку оплатила чит. „Просвіта“ зі своєї каси.

Дня 23. III. н. р. кооператива „Зоря“ відбула загальні збори, на яких був присутній делегат з Ярославля, п. Павло Пелех. Присутніх на зборах було 45 членів. Голова кооперативи Петро Гранда відкрив збори, стверджуючи, що є вистарчальна кількість присутніх, на секретаря покликав Івана Кіца. По відчитанні протоколу з останніх заг. зборів Ів. Кіцом, що його збори прийняли, делегат п. П. Пелех відчитав звіт ревізії, писмо поревізії, звіт з діяльності управи, звіт організаційний і білянс. Кооператива в 1940 р. мала 6.849 зол. 9 сот. доходу, й 3.810 зол. 52 сот. видатків. Як білянсова надбавка лишилась сума 3.038 зол. 57 сот., що її загальні збори призначили: 1.030 зол. 57 сот. на запасний фонд, а 2.008 на фонд ощадності. Збори одобрили діяльність Управи й Надзірної Ради. Загальні збори уповажнили управу затягнути, вразі потреби, позичку в висоті 8.000 зол., заборонили уділювати кредитів членам (висота кредитів в кооперативі вносить понад 500 зол. і годі їх стягнути). Надз. Рада предложила зборам прелімінар на 1941 р. у висоті: 3.210 зол. доходу й 2.735 зол. розходу. В сумі розходів — кооператива призначила 240 зол. на суспільні цілі і 120 зол. на стипендійний фонд. 360 зол. на національні цілі — це зусилля на похвалу. Збори затвердили цей прелімінар. В плані праці на 1941 р. прийняли збори будову кооперативного будинку.

До Надзірної Ради збори вибрали знов Петра Гранду, Осипа Мусулу, Петра Камінського, Михайла Іванка, Антона Крета, Антона Калужного, Осипа Худого й нового Володимира Гранду (Кіца).

На закінчення зборів виголосив коротку промову делегат п. Пелех, що вказав дорогу, по якій повинна йти кооператива до розбудови. Окрему увагу звернув на притягнення до кооперативної жіноцтва.

— ГРОШІ НА ПЕРЕДПЛАТУ часописів зі Словачини треба вплачувати на чекове conto № 5015 Tatra banka, Filialka v Bratislave, Bratislava на рахунок Українське nakladatelstvo v Krakove. — МІСЯЧНА ПЕРЕДПЛАТА ШОДЕННИКА 30 СЛОВАЦЬКИХ КОРОН. — Передплатникам у Словаччині висилаємо окремо рахунки за попередні місяці. Замовлення слати на адресу нашого заступника в Словаччині: Ing. D. Jeremeňko, Bratislava, Kalincakova 3a.

— КУПИМО деякі книжки для молоді. Видавництва: „Рідна Школа“, „Світ Дитини“ й інших. — Списки книжок із цінами пересилати на адресу: „Українське Видавництво“, Краків, Райхштрассе 34.

Студентські справи

ПРО СТУДІЇ В ПРАЗІ

У Празі є такі високі школи: 1. Український Вільний Університет, 2. Deutsche Karls-Universität, 3. Deutsche Technische Hochschule.

Український Вільний Університет складає з виділів: 1. права й суспільних наук і 2. філософічного.

Німецький Карловий Університет із: 1. медичного (католицького), 2. правничого (6 семестрів), 3. медичного (10 сем.) і 4. філософічного.

Технічна Висока Школа обіймає: 1. електричний, 2. машинний, 3. будівельний та 4. містничий виділи. Студії на всіх виділах триває 7 семестрів. — Крім цих виділів, німецька техн. в Брні обіймає ще: геометрію і асекураційний виділ.

Усі школи зачисляють попередні студії кадендатам.

Семестральні оплати від 200—400 К., в Українському Вільному Університеті й від 300—500 К. в Технічних Високих Школах. Можливі також звільнення.

Вписи на літній семестр, який починається 24. IV., тривають від 8.—30. квітня. Подання треба вносити через Українську Академічну Громаду в Празі. Щодо подань: гляди інформації про студії в Берліні, „Краківські Вісті“, ч. 57. з 16. III.

Ближчі інформації дає Управа Української Акад. Громади в Празі. Адресувати: Vasyi Kuma (U. A. H.), Praha II., Karlovo Namesti 9. Ukrainska Jidelnia. Protektorat Böhmen u. Mähren.

В справах зв'язаних із правничими студіями студіями в Українському Вільному Університеті звертатися на адресу: Dr. Roman Hlynka, Praha II., Naprstkova 8/III, p. Otto Mayer. Protektorat Böhmen u. Mähren.

ОГОЛОШЕННЯ

Дрібні оголошення

РІЗЬБИ ВИШИВКОВИМ СПОСОБОМ:

касети, бомбонери, альбоми, тарілки, тощо гуртом — поручає Володимир Повзанюк, Краків, Фльоріанська 4. 6.

НАЙКРАЩИЙ ВІДПОЧИНОК завжди і в кожній порі року в пансіоні „ФАРИС“ у КРИНИЦІ. 1199 4-6

КРАВЕЦЬКА ФІРМА ВАСИЛЯ БУРКИ

подає до відома всім П. Т. Клієнтам, що від 26-го березня н. р. зістала перенесена з вулиці Кармелітської на вулицю ГЕРТРУДИ 16, м. 6. 7-12

УПРАВА ФІРМИ „ІНТРОЛІГАТОР“, С-ка з об. в.

повідомляє П. Т. Клієнтів, що льокаль фірми перенесений з вул. Баторого ч. 1 на вулицю КОЛЕТЕК ч. 2, тел. 180-55 — та просить П. Т. Клієнтів про дальші свої відвідини, як також дякує за дотеперішню співпрацю. 1296 1-3

НАРОДНІ ТИПИ, ЛИСТІВКИ продає ГУЦУЛЬСЬКЕ МИСТЕЦТВО, Краків, А. Гітхерляц 18. 1250 1-1

ПОРУЧАЄТЬСЯ ВСІМ УКРАЇНЦЯМ у Великонімецьчині замовляти книжки з нових і старих видань (між іншими: повне видання „Кобзаря“ Симовича), самоуки й словники німецької мови, тризуби, листівки (великий вибір великодія) і т. п., лише в новій українській книгарні „ВЕРНИГОРА“. Замовлення прошу слати: Duschenko Stephan, Ringelheim (Hatz), Mühlenweg 143. 1239 1-12

Пошукую Славка й Богдана Луцейків зі Львова: Роман Форостина, адвокат, Коросно, Адольф Гітхерштр. 11. 1273 2-2

Добра куховарка, українка, інтелігентна, потрібна від зараз до німецької козацької родини в Берліні. Місячна платня: нетто 70 RM, кімната й удержання. В домі дві окремі покоївки. Зголошення з підписами свідочів до Адм. „Крак. Вістей“ для „Вебер“. 1274 2-3

Друже Андрію Лозницький відгукніться на адресу: Дарчук Василь, Zuckerfabrik, Przeworski. 1286

Друзі й знайомі з Космача, пов. Коломия, відозвіться на адресу: Olena und Wasyl Sereduk, Litzmannstadt, General Litzmannstr. 9. 1283 1-1

Пошукую друзів і знайомих із села Башня Горішня, пов. Любачів: Кінаш Олекса, Reinsdorf b. Vitzsburg, a. d. Umstrut. 1290 1-2

Ірена Барляк, Мости Великі, Ольга Михайлівна Дрогобич, подайте свої адреси: Stephania Schischuk, Schwarzwau, Schlachthaus 16, Kr. Kalisz Warthegau. 1291

П. ВАК СОФІЯ! Подайте відвортно свою адресу до „Українського Видавництва“ в Кракові, Райхштрассе 34, у важній для Вас справі.

Пошукую друзів і знайомих із села Кругель, пов. Ковель: Alexander Serediuk, Gross Schottgau, Kr. Kanth, Kr. Breslau. 1292

Пошукую брата Петра Замрія з села Саньки, пов. Мостиська, що в 1919 р. перейшов до ЧСР, і знайомих: Zamrij Semen, Gross Schottgau üb. Kanth, Kr. Breslau. 1293

Брате Осипе, відозвісь на адресу: Petro Bulb Kibizort 16/27. Bomlitz üb. Wolzrode, bei Hannover. 1294

БАТЕРІЇ І ЛІХТАРКИ

ДАЙМОН

Д-р Б. Стернюк
Краків, Бургштрассе 48.

ЦІНА ОГОЛОШЕНЬ: Шля сторінки 600 зол., пів сторінки 320 зол., 1/4 сторінки 180 зол., 1/8 сторінки 150 зол., 1/16 сторінки 80 зол. МЕНШІ ОГОЛОШЕННЯ: 1 міліметр ширини і шпальти (або його місце) 1 зол. — В тексті 100% дорожче, на першій сторінці 200% дорожче. ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ: 30 сотників за слово, найменше 3 зол. Для згадування праці 15 сот. за слово. Матрионіальні по 50 сот. за слово. КНИЖКИ: Всі книжки нашого видавництва продають книгарні й адміністрація видавництва. Хто хоче замовити книжки просто на свою адресу, — повинен наперед прислати належитість і на пересилку, а тоді вишлемо бажані книжки.

ПЕРЕДПЛАТА „Кр. В.“: Передплату треба вносити згори. Передплата однакова в краю й закордоном. Часопису на кредит не можемо вносити. При зміні адреси треба все подавати попередню адресу.

ВІСНИЛКА ГРОШЕЙ: Гроші на передплату чи книжки в Генерального Губернаторства треба посилати переказом або чеками нашого видавництва Sch A Warschau Nr. 2143. З Німеччини чеками нашого видавництва на Postscheckkonto Berlin № 68085.

З Протекторату: чеками „Українського Видавництва“ Postscheckkasse Prag 78.513. Курс 1 нім марки 2 злоті; 1 чеської корони 20 при вислаті грошей все треба подати на що призначені гроші. Звертаємо увагу: подавати чинну і докладну адресу.

За Редакцію відповідає начальний редактор М. Хомяк у Кракові. Видає „Українське Видавництво“, Краків, вул. Райхштрассе 34, II. Тел. 102-79.

З друкарні „Нова Друкарня Денишкова“ під наказною управою, Краків, вул. Ожешкової 7, тел. 102-79.

Verantwortlich für den Gesamtinhalt und Anzeigenenteil: Hauptschriftleiter M. Chomiak, Krakau. Verlag: „Ukrainischer Verlag“ G. m. b. H., Reichsstrasse 34, Bernspr., 230-39. — Druck: „Neue Zeitungsdruckerei“, Kommissarische Verwaltung, Krakau, Orzeszkowagasse 7, Fernsprecher 100-101.